

เอกลักรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกลักรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

ความหมายของคำว่า "พฤติกรรม" มีหลายนัยด้วยกัน ตามความเข้าใจของนักวิชาการแขนงต่าง ๆ เช่น จรรยา สุวรรณทัต และภัทรา ลุคนทรทรัพย์ (2524) ได้เสนอความหมายของคำว่า "พฤติกรรม" ดังนี้คือ

1. ตามนัยทั่วไปหรือตามความเข้าใจของคนทั่วไป "พฤติกรรม" หมายถึง การแสดงออกของคนและสัตว์ ได้แก่ การแสดงออกโดยการทำทาง หรือการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ ตลอดจนการแสดงออกทางสีหน้าและ วาจา อาจเป็นการแสดงออกซึ่งเป็นปกติวิสัยในการดำรงชีวิต เช่น การกินอาหาร การออกกำลังกาย การพักผ่อน การทำงาน ฯลฯ และอาจเป็นการแสดงออกซึ่งอารมณ์ เช่น โกรธ กลัว ตีใจ เสียใจ ฯลฯ

การแสดงออกตามปกติวิสัยหรือ การแสดงออกโดยอารมณ์ที่ดี ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่ว่า อยู่ในสภาวะอย่างไร คนในอารมณ์ปกติอาจแสดงออกเพียงทางเดียว แต่เมื่อมีอารมณ์รุนแรง อาจแสดงออกทุกทาง คือ ทั้งกิริยา วาจา และสีหน้า อย่างไรก็ตามคนส่วนมากย่อมเห็นว่า "พฤติกรรม" หมายถึง การแสดงออกของคน และสัตว์ และเป็น การแสดงออกที่บุคคลมองเห็นหรือสังเกตได้

2. ตามนัยทางจิตวิทยา "พฤติกรรม" หมายถึง การกระทำหรือ กิจกรรมทุกอย่างของ คน และสัตว์ ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่สังเกตได้ หรือไม่ก็ตาม ซึ่งในที่นี้จะกล่าว เฉพาะพฤติกรรมของคนเท่านั้น

2.1 พฤติกรรมที่สังเกตได้ เป็นพฤติกรรมภายนอก

2.1.1 พฤติกรรมที่เป็นกิริยาง่าย ๆ เป็นกิริยาทำทางที่มักเกิดขึ้นโดยไม่มีเป้าหมาย หรือแรงจูงใจใด ๆ เช่น เลี้ยงผม ถูบหน้า ฯลฯ

2.1.2 พฤติกรรมที่เป็นปฏิกิริยาสะท้อน เป็นกิริยาอาการที่เกิดขึ้น โดยอัตโนมัติ เช่น การกระทบดา การกระตุก ละตุ้ง เหงื่อแตก ฯลฯ

2.1.3 พฤติกรรมที่มีเป้าหมายเป็นพฤติกรรมที่ถูกเร้าให้เกิดขึ้นหรือ มีแรงจูงใจให้เกิดขึ้น เช่น การเดิน การพูด การร้องไห้ การหัวเราะ ฯลฯ แต่ทั้งนี้ พฤติกรรมที่เหมือนกัน อาจมีเป้าหมาย และสิ่งเร้าต่างกัน หรือพฤติกรรมที่ต่างกันอาจมี เป้าหมาย และสิ่งเร้าเหมือนกัน

2.2 พฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ เป็นพฤติกรรมภายใน ได้แก่ การทำงาน ของอวัยวะภายในของร่างกาย ตลอดจนความคิด และอารมณ์ที่ถูกควบคุมไม่ให้แสดงออกมา

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันว่า "พฤติกรรม คือ การแสดงออกซึ่งความ ต้องการของคน" (Expression of one personal's needs) (ธรรมรส ไขติญชร, 2524)

การสอนเป็นกิจกรรมที่เป็นหน้าที่หลักของวิชาชีพครู ซึ่งเป็นภาระกิจอันหนัก และ ละเอียดอ่อน ซึ่งครูทุกคนย่อมตระหนักดีในความสำคัญ ดังที่ สังกต อุทรานันท์ (2525) กล่าวไว้ว่า "คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนนับว่ามีความเกี่ยวข้องกับวิชาชีพครูโดยตรง กล่าวคือ ถ้าไม่ให้ความสำคัญแก่คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแล้ว อาจกล่าวได้ว่า ใคร ๆ ก็เป็นครู ได้ความเข้าใจผิดอันนี้จึงทำให้อาชีพครูมีความสำคัญน้อยลง"

นักการศึกษาได้พยายามให้คำนิยามคำว่า การสอนในหลายทัศนะตามประสบการณ์ และความคิด เห็นของตน เช่น

ข่ม ภูมิภาค (2516) ให้ความหมายว่า "การสอน คือ การจัดการกระทำ ของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลตามความมุ่งหมายที่การศึกษาวางไว้ วิธีดำเนินการสอน ย่อมแตกต่างกันไปแล้วแต่ความมุ่งหมายเพื่อที่จะให้เกิดอะไรแก่ผู้เรียน"

น้อมฤดี จงพฤษะ (2517) "การสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์สภาพ การณ์ หรือ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ อันจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยสะดวก และง่ายดาย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงาม และพัฒนาการทางกาย สมอง อารมณ์ และสังคม"

เปเร็อง กุมท (2517) กล่าวว่า "การล่อนเป็นกระบวนการแห่งการร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน เป็นกระบวนการที่มีทั้งปฏิบัตริยาร่วมบรรยากาศ ที่ครูกับนักเรียนเข้าใจกันยอมล่ง เสริมความงอกงามให้แก่การเรียน และความงอกงามนี้ ไม่ใช่งอกงามทางด้านลัทธิปัญญาเพียงด้านเดียว แต่น่าจะมีความงอกงามด้านอื่น ๆ อีกด้วย บรรยากาศแห่งความเข้าใจซึ่งกันและกัน และเป็นกันเองจะช่วยให้การล่อนบรรลุผลล้า รัจ ไม่ว่าจะในห้องเรียน ในบ้าน หรือสถานที่ใดก็ตาม"

ละออ การุณยะวณิช และคณะ (2518) ให้ความหมายว่า "การล่อน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่กระทำหรือล่ง เสริม หรือการอำนวยความสะดวก ารงอกงามขึ้นมา โดยหมายถึงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และลัทธิปัญญา และสามารถปรับตัวเองให้ชีวิตมีความลุ่มดั่งกล่าว"

อลงกรณ์ จันทรารมย์ (2526) ให้ความหมายว่า "การล่อน คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู็ สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น การลัดประลอบการลัทธิชีวิตให้นักเรียน การถ่ายทอดความรู้ การฝึกให้ลัดปัญหาต่าง ๆ การลัดลถานการลัทธิให้มีการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และลัทธิปัญญา"

ไวลส์ (Wiles , 1957) ให้ความหมายคำว่า การล่อนออกเป็น 4 ประการด้วยกัน คือ

1. การล่อน คือ การชี้แนะ หมายถึง การช่วยเหลือแนะนำ ลัดหาวิธีลัด และล่ง เสริมให้ลัดทำในลิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียนอยากหรืออยากเห็น
2. การล่อน คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ โดยที่ผู้ล่อนเป็นผู้รวบรวมความรู้ แล้วลัดความรู้ที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ตามความจริง ให้ง่ายและ น่าล่นใจ เพื่อลัดวกลแก่การที่ผู้เรียนจะลัดเข้าใจ และรับไว้ได้
3. การล่อน คือ การที่ผู้ล่อนทำงานร่วมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประลัทธิผลในการเรียน ล่ง เสริมให้ผู้เรียนมีความรับลัดชอบ รัจักลัด รัจักทำด้วยตนเอง
4. การล่อน คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียน โดยใช้วิธีล่อนแบบต่าง ๆ และลัดกิจกรรมที่เหมะลุ่มให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนลัดเจริญงอกงาม และพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนาลุ่มกับจุดประล่งคัยของการศึกษา

กู๊ด (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของการสอนอีกแนวหนึ่ง คือ หมายถึง การกำหนดกิจกรรมปรับปรุงบรรยากาศหรือสร้างประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ ได้ง่าย และรวดเร็วหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นศิลปะในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้

จะเห็นว่า การสอนเป็นกระบวนการระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะเป็นแนวทาง ส่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ เพื่อให้ตนเองได้พัฒนาในด้านที่ต้องการ การสอนของผู้สอนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้สอนในขณะที่ทำการสอน ถ้าหากพฤติกรรม การสอนของผู้สอนเหมาะสมกับบทเรียน ผู้เรียนก็จะสามารถตอบสนองในด้านการรับรู้ได้มาก ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาควรประกอบด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัวในการสอน

คุณลักษณะส่วนตัวในการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นลักษณะประจำตัวของบุคคล แต่ละพฤติกรรมเป็นส่วนประกอบของบุคลิกภาพ เป็นลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล นั้น ทั้งในด้านชีวิตส่วนตัว การงาน และสังคม คนส่วนมากจะถือบุคลิกภาพเป็น เครื่องหมาย ความสามารถ คุณลักษณะส่วนตัวในการสอนของครูจึงมีความสำคัญ ครูควรมีบุคลิกภาพที่ชวนให้ นักเรียนอยากเข้าใกล้ เพื่อช่วยให้ครูและ นักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เป็นปัจจัยให้การ เรียนการสอนเป็นผลสมบูรณ์ บุคลิกภาพที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับครู ได้แก่ ลักษณะภายนอก ลักษณะทางสังคม สุขภาพ เสียง และ การพูด อุบนิสัย และความประพฤติ

การสอนครูควรสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ตนเองเพื่อจะได้เป็นตัวอย่งที่ดีแก่ นักเรียน นอกจากนี้ บุคลิกภาพของครูยังมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่ เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน บุคลิกภาพที่ดีของครูสามารถเหนี่ยวนำจิตใจของนักเรียนให้ อยากเรียน ทำวิชาให้หน้าสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2522)

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) กล่าวถึงคุณสมบัตินของครูพลศึกษาไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ดีในด้านวิชาการศึกษาทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง
3. เป็นผู้มีความรู้สึกในความรับผิดชอบสูง
4. เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และกระตือรือร้น

5. เป็นผู้มีความประพฤติ มีลู่วิชาผลสมบูรณ์
6. เป็นผู้มีความรู้ มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และเมตตาใจ เป็นนักศึกษา
7. เป็นผู้รักเด็ก มีอารมณ์ขันสนุกสนานร่าเริง

2. การเตรียมการล่อน

การเตรียมการล่อน หมายถึง การดำเนินการก่อนที่จะทำการล่อน เพื่อจัดสถานการณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นการอำนวยความสะดวก และความสะดวกในการเรียน การล่อน การเตรียมการล่อนเป็นหน้าที่รับผิดชอบของครูโดยตรง และถือเป็นหน้าที่อันดับแรกด้วย ครูที่ดีต้องเตรียมการล่อนล่วงหน้า แม้ว่าครูจะมีประสบการณ์ในวิชานั้น ๆ มาเป็นเวลานานแล้วก็ตามครูก็ควรจะต้องคิดว่าเพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อจะให้ความรู้แก่ผู้เรียนถูกต้องเหมาะสมทันต่อเหตุการณ์

ล่อมคิด ชิตประสงค์ (2521) ได้เสนอแนะองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับการเตรียมการล่อน ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย ซึ่งตั้งไว้อย่างเหมาะสมแก่แต่ละบุคคลแต่ละกลุ่มสามารถนำมาปฏิบัติให้เกิดผลตามที่นักเรียนต้องการได้
2. กิจกรรมและประสบการณ์พร้อมด้วยข้อ เสนอแนะที่สำคัญ
3. รายการอุปกรณ์ที่ครูต้องใช้
4. คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีล่อน
5. การจัดบทเรียนที่ล่อนไปแล้ว
6. การจัดทำมีการประเมินผล
7. การจัดทำมีการบันทึกความคิดเห็นของครู

การเตรียมการล่อนที่ดีครูต้องเตรียมการล่อนให้เป็นลำดับขั้นไม่ใช่การใช้ความคิดคำนึงแล้วนำไปใช้เลย ซึ่งคล้าย ๆ กับการลองผิดลองถูกในเรื่องนี้ แอนเดอร์สัน

(Anderson, 1972) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นในการเตรียมการล่อน ดังนี้

1. ระบุเรื่องและ วัตถุประสงค์ทั่วไปสำหรับบทเรียนที่จะล่อน
2. ระบุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่แน่นอน
3. วิเคราะห์พฤติกรรมที่แน่นอนที่จะทำให้นักเรียนทำเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์

4. วางเค้าโครงที่จะสอน

5. กำหนดขอบเขตในการเริ่มบทเรียน และวิธีทราบความสำเร็จของวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6. ทดลองทำและปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ความสำเร็จในการสอนมักเป็นสัดส่วนกับการเตรียมการสอน กล่าวคือ ถ้าเตรียมการสอนมาก ความสำเร็จย่อมมีมาก ถ้าเตรียมการล่อน้อย ความสำเร็จย่อมมีน้อย การเตรียมการสอนนั้นควรเตรียมในเรื่องต่อไปนี้คือ ความรู้ และเนื้อหาที่จะสอน ตัวครูเอง วัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน และอาคารสถานที่ สถานการณ์อันจะอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ และคำถามเพื่อยุ่ความสนใจ

3. การดำเนินการสอน

การดำเนินการสอน หมายถึง การที่ผู้สอนแสดงถึงความสามารถของตนในการเสนอเนื้อหาสาระสำคัญได้อย่างเหมาะสมตามลำดับขั้น มีความถูกต้องแม่นยำ เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

เกษม สุตหอม และ บำรุง กัสต์เจริญ (2515) กล่าวว่า การสอน คือ การสร้างสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นในฝ่ายผู้เรียน การสอนมี 3 แบบ คือ

1. การสอนแบบให้นักเรียนดูกลั่นไป เป็นวิธีที่ครูถ่ายทอดจากกลุ่มมุนิต หรือ ความทรงจำของครูไปสู่ผู้เรียน
2. การท่องจำและฝึก การสอนแบบนี้ครูจะกำหนดหัวข้อให้นักเรียนแล้ว นักเรียนมาทบทวนให้ครูฟังว่าจำได้ตามที่รับคำสั่งไปแล้วเพียงใด
3. ประสิทธิภาพ และการนำให้เกิดประสิทธิภาพ คือ พยายามจัดหาประสิทธิภาพที่ดีให้แก่เด็ก ตลอดจนคอยช่วยเหลือแนะนำส่งเสริมให้เด็กมีกิจกรรม ทำให้เด็กเกิดประสิทธิภาพรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ

ในทำนองเดียวกัน ส้มคิด ฮิตประสงค์ (2521) ได้แบ่งวิธีสอนออกเป็น

7 วิธี คือ

1. วิธีสอนแบบสั่งการ
2. วิธีสอนแบบมอบงานให้ทำ
3. วิธีสอนแบบสืบคู่
4. วิธีสอนแบบแบ่งเป็นกลุ่มย่อย
5. วิธีสอนแบบรายบุคคล
6. วิธีสอนแบบแนะแนวให้ค้นคว้า
7. วิธีสอนแบบการแก้ปัญหา

นอกจากนี้ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) กล่าวว่าวิธีการสอนวิชาพลศึกษาของครูแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน และได้เสนอแบบของการสอนได้ 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 การสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างมาก คือ

- นักเรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนเอง
- นักเรียนดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเอง
- นักเรียนประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนรู้เอง

ระดับที่ 2 การสอนแบบที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมาก คือ

- นักเรียนดำเนินการเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้เอง

ระดับที่ 3 การสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนปานกลาง คือ

- นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้

ระดับที่ 4 การสอนแบบที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนน้อย คือ

- ครูเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเรียนรู้

ระดับที่ 5 การสอนแบบที่นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเลย คือ

- ครูเป็นผู้วางแผนการเรียนการสอนเอง
- ครูเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเอง
- ครูเป็นผู้ประเมินผลประสิทธิภาพการเรียนรู้เอง

จะเห็นว่าการดำเนินการสอนเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดสติปัญญา แต่การสอนก็ไม่ได้หมายความว่าเกิดจากผู้สอนแต่ฝ่ายเดียว จะต้องเกิดขึ้นทั้งผู้สอน และผู้เรียนร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนประสิทธิภาพกัน ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องร่วมมือกันเพื่อให้ได้มาซึ่ง

ประสบการณ์เดียวกัน เพื่อให้เกิดความงอกงามด้านสติปัญญา ตัวอย่างเช่น การใช้วีดิทัศน์ หรือกิจกรรมหลายแบบในการสอน การให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือมีส่วนร่วมในการเรียน การสอน พยายามนำประสบการณ์ในชีวิตประจำวันหรือ สถานการณ์นอกห้องเรียนมาใช้ ประกอบการสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียน การเปรียบเทียบยกตัวอย่างในการอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาที่ยาก มีการเน้นเนื้อหาสาระสำคัญทุกครั้งทีสอน และสอนเนื้อหาติดต่อกันเป็นลำดับขั้นทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ เป็นต้น

4. การจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน

การจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน หมายถึง การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ ที่พึงปรารถนาในชั้นเรียนโดยครู เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นอีกทั้งยังช่วย กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความกล้าที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน การสอนที่กำลังดำเนินอยู่ในชั้นเรียน และเป็นความพยายามที่จะทำให้นักเรียนเกิดกำลังใจ และในที่สุดจะค้นหาความรู้ที่อยู่เสมอ ดังที่ พรหมณี อุทัย (2522) กล่าวว่า

ครูในห้องเรียนเป็นแหล่งของสิ่งเร้าที่จะกระตุ้นเด็ก ๆ เป็นที่ควบคุมสิ่งเร้าในแง่ ของความเข้มข้น มีความหมาย และความแปลกใหม่ สิ่งที่ครูพูด คิดเขียน หรือมองเห็น ทุกสิ่งเหล่านี้จะมีผลโดยตรงกับความสนใจของนักเรียนทุกคน การเปลี่ยนสิ่งเร้าจะก่อให้เกิด การตื่นตัว เช่น เสียง ท่าทาง การแต่งตัว ท่าทางของครูล้วนเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้ นักเรียนเกิดความสนใจได้ทั้งสิ้น การจะทำให้เด็กเกิดความสนใจมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับ ความเข้มข้น มีความหมาย และความซับซ้อนของสิ่งเร้า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทุกอย่าง ในตัวครูก็จะมีผลช่วยเพิ่มความสนใจให้กับนักเรียนเช่นกัน ทฤษฎีที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจ ครู เป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ลูจริต เพียรชอบ และลำยใจ อินทรมพรรย์ (2522) กล่าวว่า แรงจูงใจ

มี 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายนอก คือ แรงจูงใจที่เกิดจากสิ่งเร้าภายนอกที่ครูเป็นผู้จัดขึ้น ได้แก่
  - 1.1 การสร้างบรรยากาศ เช่น บรรยากาศในห้องเรียน บุคลิกภาพของครู
  - 1.2 การนำเข้าสู่บทเรียน
  - 1.3 การจัดกิจกรรมประกอบการเรียน

2. แรงสูงใจภายใน คือ แรงสูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนอาจเป็นความกระตือรือร้น ความใคร่รู้ ใคร่เรียน ความรู้สึกอยากร่วมกิจกรรม อยากเล่าและแสวงหาความรู้เอง

สมถวิล วิเศษสมบัติ (2524) ได้กล่าวถึง การเสริมกำลังใจว่า การเสริมกำลังใจในทางบวกจะเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนทราบว่าสิ่งที่ตนแสดงออกไปนั้นถูกต้อง เมื่อเด็กทราบว่าตนทำได้ออกต้องก็จะเกิดความภาคภูมิใจ และพยายามกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น วิธีเสริมกำลังใจมีดังนี้

1. การเสริมกำลังใจด้วยวาจา
2. การเสริมกำลังใจด้วยท่าทาง
3. การเสริมกำลังใจด้วยการให้นักเรียนมีส่วนร่วม
4. การเสริมกำลังใจโดยกลุ่มนักเรียน
5. การเสริมกำลังใจด้วยการให้รางวัล

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523) กล่าวถึงวิธีการสร้างแรงสูงใจในวิชาพลศึกษาว่า การที่ครูสามารถหาวิธีสร้างแรงสูงใจที่ดีได้นั้น จะช่วยให้การเรียนการสอนของนักเรียนบรรลุจุดหมายอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีสร้างแรงสูงใจอาจกระทำได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

1. การสร้างความพอใจในการเรียนการฝึก
2. การจัดกิจกรรมให้เหมาะสม
3. วิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ
4. การสร้างสภาพการณ์ที่ท้าทายต่อนักเรียน
5. การจัดการแข่งขัน
6. การจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อนักเรียน
7. การยกย่องในความกล้าเริ่ด
8. การจัดกิจกรรมพิเศษส่งท้าย
9. หลีกเลี่ยงการเน้นแรงสูงใจมากเกินไป
10. การหลีกเลี่ยงความผิดหวัง

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การลงใจ และการเสริมแรงทางการเรียนนั้น ได้แก่ การให้รางวัล การลงโทษ การแข่งขัน ความสำเร็จในงาน ชมเชยจากคนอื่น จุดประสงค์ในวิชาชีพ การเพิ่มความอยากรู้ การให้ความรัก ความร่วมมือ

5. การมอบงานให้ปฏิบัติ

การมอบงานให้ปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบที่มีผลสืบเนื่องมาจากการเรียนที่ครูได้ทำการสอนไปแล้ว และใครจะทดสอบความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนว่าสิ่งที่ได้เรียนมาแล้วบังเกิดผลขึ้นในตัวผู้เรียนอย่างไร มากน้อยแค่ไหน

ภรรยา วชิรหารพรร (2524) ได้ให้ข้อเสนอแนะเป็นหลักในการมอบงานให้ปฏิบัติ ดังนี้

1. การมอบงานควรให้แจ่มแจ้งแน่นอน
2. ครูควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัย และทันความรู้ของผู้เรียน
3. การมอบงานใหม่ควรติดต่อกับงานที่นักเรียนเคยทำ
4. ชี้แจงถึงงานที่มอบหมายให้นักเรียนทราบ
5. ได้รับความสนใจของนักเรียนให้มีความสนใจ
6. ครูควรเป็นผู้ตั้งปัญหาขึ้น และไม่ควรรยากเกินไป
7. ควรให้นักเรียนรู้โครงการของงานโดยย่อเสียก่อน
8. ถ้าให้งานอย่างเดียวกันควรพิจารณาถึงคุณภาพของงานที่ทำ
9. ควรช่วยให้นักเรียนทำเพื่อผลงานมากกว่าหวังรางวัล
10. ควรคำนึงถึง วัยของเด็กด้วย
11. การมอบงานควรเหมาะสมกับเวลาที่เด็กมีอยู่
12. งานที่ควรเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ทำนองเดียวกัน ล่มคิด ฮิตประสงค์ (2521) ได้เสนอแนะวิธีมอบงานให้ผู้เรียนปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนพลศึกษาดังต่อไปนี้

1. การพูดควรเป็นกันเองกับผู้เรียน การอธิบาย และลำติดควรทำเป็น เป็นลำดับขั้น
2. เรียกนักเรียนมาลองทำดู

3. แยกนักเรียนไปทำกันเอง
4. ครูสังเกตเด็กแต่ละคนอย่างใกล้ชิด
5. เมื่อเด็กทำได้แล้วครูก็ให้งานแก่เด็กทำต่อไป
6. การเดินดูเด็กก็สามารถแก้ไขได้ และให้คำแนะนำได้
7. เด็กที่ยังทำไม่ได้ดีครูควรแยกฝึกตามมุม

ในการมอบงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และให้เกิดผลดี ครูควรมีการเตรียมงานที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติล่วงหน้าว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร มีสาระสำคัญอย่างไร และควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนในด้านความสามารถ อายุ และ เวลา

6. การใช้สถานที่และอุปกรณ์การสอน

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าในการสอนพลศึกษานั้น เป็นการสอนที่ใช้กิจกรรมทางร่างกายเป็นสื่อ ดังนั้น การสอนพลศึกษาที่ดีครูจะต้องสามารถเลือกใช้สถานที่ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งยังจะช่วยป้องกันอันตรายต่าง ๆ จากการเรียนการสอนอีกด้วย และอีกสิ่งหนึ่งจะขาดไม่ได้ คือ อุปกรณ์การสอน ซึ่งหมายถึง อุปกรณ์การสอนทุกชนิดที่ครูนำมาช่วยในการสอนเพื่อให้การสอนนั้นได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นเครื่องมือของครูที่ใช้สำหรับช่วยให้นักเรียน เรียนรู้อะไรต่าง ๆ ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น

วิจิตร ศรีสอ้าน (2518) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะประสบผลสัมฤทธิ์สูงสุด ถ้าผู้สอนรู้จักนำเอาอุปกรณ์เข้ามาช่วยในการสอน ดังนั้น จึงควรมีเอาเทคโนโลยีทางการศึกษา และวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน นอกจากนี้ สัมคิด ฮิตประสงศ์ ได้จำแนกอุปกรณ์ทางพลศึกษาไว้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์กีฬา และวัสดุที่สนับสนุน และได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนพลศึกษา ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนได้เรียนกันโดยทั่วถึง
2. ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนที่ครูสอน
3. ช่วยให้การอธิบายและลารีตของครูแจ่มชัดยิ่งขึ้น

3. แยกนักเรียนไปทำกันเอง
4. ครูสังเกตเด็กแต่ละคนอย่างใกล้ชิด
5. เมื่อเด็กทำได้แล้วครูก็ให้งานแก่เด็กทำต่อไป
6. การเดินดูเด็กก็ล่ามารถแก้ไขได้ และให้คำแนะนำได้
7. เด็กที่ยังทำไม่ได้ครูควรแยกฝึกตามมุม

ในการมอบงานให้ผู้เรียนปฏิบัติ และให้เกิดผลดี ครูควรมีการเตรียมงานที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติล่วงหน้าว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร มีสาระสำคัญอย่างไร และควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนในด้านความสามารถ อายุ และ เวลา

6. การใช้สถานที่และอุปกรณ์การสอน

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าในการสอนพลศึกษานั้น เป็นการสอนที่ใช้กิจกรรมทางร่างกายเป็นสื่อ ดังนั้น การสอนพลศึกษาที่ดีครูจะต้องสามารถเลือกใช้สถานที่ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งยังจะช่วยป้องกันอันตรายต่าง ๆ จากการเรียนการสอนอีกด้วย และอีกสิ่งหนึ่งจะขาดไม่ได้ คือ อุปกรณ์การสอน ซึ่งหมายถึง อุปกรณ์การสอนทุกชนิดที่ครูนำมาช่วยในการสอนเพื่อให้การสอนนั้นได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นเครื่องมือของครูที่ใช้สำหรับช่วยให้นักเรียน เรียนรูสิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น

วิจิตร ศรีสอ้าน (2518) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะประสบผลสัมฤทธิ์สูงสุด ถ้าผู้สอนรู้จักนำเอาอุปกรณ์เข้ามาช่วยในการสอน ดังนั้น จึงควรมีเอาเทคโนโลยีทางการศึกษา และวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน นอกจากนี้ สัมคิด ฮิตประสงค์ ได้จำแนกอุปกรณ์ทางพลศึกษาไว้ 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์กีฬา และวัสดุที่ช่วยสอน และได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนพลศึกษา ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนได้เรียนกันโดยทั่วถึง
2. ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนที่ครูสอน
3. ช่วยให้การอธิบายและสำธิตของครูแจ่มชัดยิ่งขึ้น

ไม้ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการหาคุณภาพของผลหรือปริมาณที่ได้จากการวัดด้วยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่มีอยู่แล้วซึ่งอาจจะได้มาจากค่านิยมของสังคม หรือความเห็นของบุคคลส่วนมากก็ได้ (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2527)

ลุ่มบุญ ภู่นวล (2521) กล่าวว่า เครื่องมือในการวัดประเมินผลนั้นไม่จำกัดว่าจะต้องใช้แบบทดสอบข้อเขียนเสมอไป อาจวัดด้วยการสังเกต การปฏิบัติจริง การซักถาม ครูควรใช้เครื่องมือหลาย ๆ อย่างเพื่อให้ผลของการวัดมีคุณค่าสมบูรณ์ การประเมินผลจะกระทำตั้งแต่เข้าเรียนเป็นต้นไป เช่น ตรวจสอบมาและไม่มาเรียน สังเกต และสอบถามว่าใครสนใจ ตั้งใจเอาใจใส่ในกิจกรรมการเรียนมากน้อยเพียงใด ครูควรแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าถึงโครงการสอบและวัดผล เพื่อจะได้เป็นการเตรียมตัว และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการสอบอันจะเป็นผลในการส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียน และความสัมฤทธิ์ผลการเรียนสูงขึ้น

วีรยา บุญชัย (2529) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลทางพลศึกษา อันจะเป็นองค์ประกอบในการให้คะแนนในวิชาพลศึกษา ได้แก่

1. การพัฒนาด้านการเคลื่อนไหว
2. การพัฒนาด้านสติปัญญา
3. การพัฒนาด้านพฤติกรรมสังคม

นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีก ได้แก่ ความพยายาม เวลาเรียน ความสนใจ อีกประการหนึ่งการให้คะแนนในวิชาพลศึกษาควรมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นสำคัญ
2. ควรสอดคล้องกับวิชาอื่น
3. ควรสอดคล้องกับนโยบายการบริหารในโรงเรียน
4. ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลาย ๆ ข้อ
5. ควรสัมพันธ์โดยใกล้ชิดกับประสบการณ์ที่ได้รับอย่างแท้จริงในชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

อัศนีย์ ล่วงศิลป์ (2527) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "การเปรียบเทียบผลประเมินครูคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาโดยนักเรียน และตัวครูเอง" โดยใช้แบบสอบถามส่งไป

ยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 5 จำนวน 600 คน และครูคณิตศาสตร์ จำนวน 36 คน พบว่าค่าการประเมินครูคณิตศาสตร์ของนักเรียน และของตัวครูระดับชั้นมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05 แต่ครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นที่ดีต่อตนเองสูงกว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ครูที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี ได้รับการประมาณค่าสูงกว่าครูที่มีอายุมากกว่า 35 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ได้รับการประมาณค่าสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อครูคณิตศาสตร์ย้ายดีกว่าครูคณิตศาสตร์หญิงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นรา บุรณรัช (2517) ได้ทำวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการสอนด้านการสูงใจและด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดโรงเรียนกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2517 จำนวน 51 คน พบว่า

1. ปริมาณการสอนด้านการสูงใจ ครูจะใช้ต่างกัน พฤติกรรมที่ครูใช้บ่อยมาก คือ ประเภทนาเทคนิค ขบวนการ และวิธีสอนแบบต่าง ๆ และที่ใช้บ่อยที่สุด คือ การยอมรับหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้

2. ปริมาณการสอนด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูจะใช้ปริมาณต่างกัน พฤติกรรมที่ครูใช้มาก คือ พฤติกรรมที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนตอบ ส่วนพฤติกรรมที่ครูใช้น้อยที่สุด คือ พฤติกรรมที่นักเรียนเป็นผู้ริเริ่ม

3. ครูที่สอนในระดับประถมศึกษาจะมีพฤติกรรมการสอนด้านการสูงใจมากกว่าครูมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ครูเพศหญิงมีพฤติกรรมการสอนด้านการสูงใจมากกว่าครูเพศชาย ส่วนครูที่มีวุฒิต่างกัน และมีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีพฤติกรรมการสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

กุลวดี เรื่องเคย (2518) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการสอนของครูด้านการเตรียมการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอน" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจชนิด 2 ตัวเลือก คือ ปฏิบัติกับไม่ปฏิบัติผลการวิจัยพบว่า

1. ครูชายและครูหญิงมีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และการใช้ อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
2. ครูที่มีวุฒิต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนและการใช้อุปกรณ์ การสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
3. ครูที่มีจำนวนปีในการสอนต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ปิ่นวดี จิวนรานุรักษ์ (2519) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการสอน ทัวไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร" โดยการสังเกตแบบลอบถามไปยัง นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรทุกระดับ จำนวน 950 คน เป็นผู้ประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบลอบถามลักษณะอัตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วง ซึ่งดัดแปลง มาจากเครื่องมือศึกษาพฤติกรรมการสอนของคูนยิววิจัย และพัฒนาการสอนของมหาวิทยาลัย แล่ตันฟอร์ด (Stanford) ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสอนทัวไปในแต่ละ ด้านเป็นปริมาณต่างกัน ปริมาณการสอนด้านต่าง ๆ ส่วนมากสูงกว่าเกณฑ์ปานกลาง พฤติกรรมการสอนที่มีประมาดมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว และที่มีปริมาณน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน
2. ผลการประเมินพฤติกรรมการสอนทัวไปของอาจารย์โดยนิสิต เป็นผู้ประเมิน จะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสัผลการเรียนมหาวิทยาลัยของนิสิต และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิต แต่จะไม่ขึ้นกับเพศ และประสัผลการเรียนก็เกี่ยวกับการเคยหรือไม่เคยประกอบอาชีพครู มาก่อน
3. อาจารย์ทุกภาควิชาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มากที่สุด และวิธีสอนที่ใช้รองลงมาคือ การสอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว

วงศ์ชัย ภูมิระวี (2522) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่งขลาตามการรับรู้ของอาจารย์ และนักศึกษา" โดย สังเกตแบบลอบถามไปยังอาจารย์ทั้งสองสถาบัน จำนวน 40 คน และนักศึกษาทั้งสองสถาบัน จำนวน 461 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. อาจารย์ทั้งสองสถาบัน มีความเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพของการสอน วิชาเอกภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิชาการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกพฤติกรรม แต่วิชาเอกภาษาไทย วิชาเอกวิทยาศาสตร์ และวิชาเอกสังคมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันเฉลี่ยร้อยละ 5.8 ของพฤติกรรมรวมทั้งหมด
2. อาจารย์ทั้งสองสถาบัน ประเมิน เกี่ยวกับความถี่ของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์เองที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาของทั้งสองสถาบันมีความเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพของการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกพฤติกรรมในวิชาการศึกษามีความแตกต่างกันร้อยละ 32.5
4. นักศึกษาทั้งสองสถาบัน ประเมิน เกี่ยวกับความถี่ของพฤติกรรมของอาจารย์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. อาจารย์และ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงขลา มีความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพฤติกรรมการสอนที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกพฤติกรรม ในวิชาเอกวิทยาศาสตร์ และวิชาการศึกษา และมีความเห็นแตกต่างกันร้อยละ 27.5 ในวิชาเอกภาษาอังกฤษ และวิชาเอกคณิตศาสตร์ ส่วนวิชาเอกภาษาไทยมีความเห็นแตกต่างกันร้อยละ 7.5 และวิชาเอกสังคมศึกษา มีความเห็นแตกต่างกันร้อยละ 2.5 ของพฤติกรรมทั้งหมด
6. อาจารย์และ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงขลา ประเมินเกี่ยวกับความถี่ของพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์ได้กระทำในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกพฤติกรรม ในวิชาเอกวิทยาศาสตร์ แต่มีความแตกต่างกันร้อยละ 28.75 ในวิชาเอกภาษาไทย
7. อาจารย์และ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงขลา ประเมินเกี่ยวกับความถี่ของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพการสอนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกพฤติกรรม ในวิชาเอกคณิตศาสตร์ นอกนั้นมีความเห็นแตกต่างกันเฉลี่ยร้อยละ 10.6
8. อาจารย์และ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒลงขลา ประเมินเกี่ยวกับความถี่ของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกพฤติกรรม

พฤติกรรมการณ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาพลศึกษา

ผดิด ปีลมาค้ (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังอาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ และหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาประกอบด้วย

1. คุณลักษณะทางด้านการสอน ครูพลศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจในความมุ่งหมายของหลักสูตรพลศึกษา และจุดมุ่งหมายของการศึกษาศึกษาของชาติ
2. คุณลักษณะทางด้านสุขภาพทางกายและ สุขภาพทางจิต ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความแคล่วคล่องว่องไว และมีสมรรถภาพดี
3. คุณลักษณะทางด้านวิชาการ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความรู้ เรื่องอันตรายที่เกิดจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา และเอาใจใส่ป้องกันโรคติดต่อ
4. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีการควบคุมอารมณ์ อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. คุณลักษณะทางด้านคุณธรรม ความประพฤติ และการมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา ครูพลศึกษาควร เป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และซื่อสัตย์สุจริต
6. คุณลักษณะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี และมีความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน
7. คุณลักษณะทางด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดี และรักษาความลับของนักเรียน
8. คุณลักษณะทางด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ คำล้นา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
9. คุณลักษณะทางด้านความเชื่อมั่นในตัวเอง และเป็นตัวของตัวเอง ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความภูมิใจในวิชาชีพ มีสัจจะ และซื่อตรงต่อตัวเอง
10. คุณลักษณะทางด้านการกีฬา และความสามารททางการกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความสามารทสอน และ เข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่าง และมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

ชาญชัย เรื่องขจร (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของ
ผู้บริหารที่มีต่อสมรรถภาพการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู" โดยส่งแบบ
สอบถามไปยังผู้บริหารวิทยาลัยครู จำนวน 180 คน อาจารย์วิชาการศึกษาทั่วไป จำนวน
288 คน อาจารย์พลศึกษา จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีความเห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพการปฏิบัติงานมากทุกด้าน
เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์
ด้านการสอน และการประเมินผล การจัดการแข่งขันกีฬา การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาค
พลศึกษา การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก การปฏิบัติหน้าที่พิเศษ
2. อาจารย์วิชาการศึกษาทั่วไปมีความคิดเห็นว่าอาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพในการ
ปฏิบัติงานมากทุกด้าน คือ การปฏิบัติงานด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การพัฒนาบุคลิกภาพ
การสอนและ การประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดการแข่งขันกีฬา
การจัดสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก และการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ
3. อาจารย์พลศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์พลศึกษามีสมรรถภาพในการ
ปฏิบัติงานมากทุกด้าน คือ การปฏิบัติงานด้านพัฒนาบุคลิกภาพ การสร้างมนุษยสัมพันธ์
การจัดการแข่งขันกีฬา การปฏิบัติงานหน้าที่หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา การจัดสถานที่ อุปกรณ์
และเครื่องอำนวยความสะดวก และการปฏิบัติหน้าที่พิเศษ

ล้าริต ลิมขจรเดช (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการวัดผล และ
การประเมินผลการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา" โดยส่งแบบ
สอบถามไปยังอาจารย์ที่สอนวิชากิจกรรมพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา จำนวน 277 คน
ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน พบว่า ขาดการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอน
ที่จะมารวมมือกันสร้างแบบทดสอบ ไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน การทำรายงานของนักศึกษา
ทำได้ยากเพราะไม่มีตำรา เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนในแต่ละวิทยาลัยไม่เหมือนกัน

รัชชัย ลุ่หร่าย (2526) ได้ทำวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
พลศึกษาในวิทยาลัยครู ตามการรายงานของตนเอง" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังอาจารย์
พลศึกษา และนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษา จำนวน 240 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์พลศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการณ์การล่อนของตนเอง อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ พฤติกรรมการณ์การล่อนด้านวินัยในการเรียน การล่อน ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการล่อน ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ ด้านการตำหนิในการล่อน ด้าน การเตรียมการล่อน ด้านการประเมินผลการเรียนการล่อน ด้านการลงใจ และการเสริม แรงทางการเรียน และด้านการใช้อุปกรณ์การล่อน

2. นักศึกษาวิชา เอกพลศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการณ์การล่อน ของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ดังนี้ คือ พฤติกรรมการณ์การล่อนด้านวินัยในการเรียนการล่อน ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการล่อน ด้านการ มอบงานให้ปฏิบัติ ด้านการตำหนิในการล่อน ด้านการเตรียมการล่อน ด้านการใช้อุปกรณ์ การล่อน ด้านการประเมินผลการเรียนการล่อน และด้านการลงใจ และการเสริมแรง ทางทางการเรียน

3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษากับนักศึกษาวิชา เอก พลศึกษาเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการณ์การล่อนของอาจารย์พลศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ ระดับความมีนัยสำคัญ .01

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของอาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา วิชาเอกพลศึกษาทั้ง 6 กลุ่มวิทยาลัยครู เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการณ์การล่อนของอาจารย์ พลศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

วิรัชศักดิ์ วิระชาติพิทักษ์ชน (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของ อาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา เกี่ยว กับพฤติกรรมการณ์การล่อนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังอาจารย์พลศึกษาจำนวน 75 คน นักศึกษา จำนวน 560 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษา และนักศึกษา เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการณ์การล่อน วิชาพลศึกษาแสดงให้เห็นอยู่ในระดับมาก หรือในระดับบ่อยครั้ง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย ดังนี้ คุณลักษณะส่วนตัวในการล่อน การปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม การ ตำหนิในการล่อน การเตรียมการล่อน การลงใจ และเสริมแรงทางการเรียน การวัดและ ประเมินผลการเรียนการล่อน การใช้อุปกรณ์การล่อนและสถานที่

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษา และนักศึกษาเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมการเล่นของอาจารย์พลศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ไมเคิล และ เวบบ์ (Micle and Webb, 1964) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ทำไมนักศึกษาหญิงจึงไม่สนใจเรียนพลศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนจำนวน 500 คน จากโรงเรียนที่มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์พลศึกษา ครูพลศึกษา และสถานที่ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่สนใจเรียนพลศึกษามากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับโครงการเล่นของครู การจัดบทเรียนที่เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูพลศึกษาจะต้องเตรียมการเล่น และจัดโครงการเล่น ตลอดจนจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน การเรียนการเล่นวิชาพลศึกษา จึงจะได้ผลดี

ฟาวเลอร์ (Fowler, 1974) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ความรู้สึกของนักเรียนในเรื่องทัศนคติการตอบสนอง และการยอมรับที่มีต่อการเล่นวิชาพลศึกษา" โดยทดลองกับเด็กนักเรียนของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 28 โรงเรียน พบว่า ในการเล่นวิชาพลศึกษา ครูผู้สอนจะมีพฤติกรรมแตกต่างกัน แต่นักเรียนเข้าใจ และรู้ถึงพฤติกรรมที่ครูแสดงออกให้ดี จึงทำให้การเล่นได้รับความร่วมมือ และดำเนินไปด้วยดี ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา

ไวทรมมา และ ไรท์ (Wotruba and Wright, 1975) ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์ในสาขาบริหารธุรกิจ โดยได้สร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ช่วง ให้นิสิต อาจารย์ และผู้บริหารประเมินการเล่นของอาจารย์ ได้ตัวประกอบที่บรรยายประสิทธิภาพการเล่นของอาจารย์ด้วยตัวแปร ดังนี้ คือ

1. เป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวาง ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย
2. เข้าใจให้นิสิตใช้ความคิดเพื่อตัวเขาเอง
3. เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในวิชาที่สอน
4. เป็นผู้ส่งเสริมความเข้าใจอันดี และความสัมพันธ์อันกลมเกลียว

5. อธิบายเนื้อหา ทฤษฎีที่เป็นนามธรรมได้อย่างชัดเจน
6. สันับสนุนให้ตัดสินใจคิดโดยการยกตัวอย่างเปรียบเทียบ และให้ดูของจริง
7. มีความยุติธรรมในการประเมินผล
8. ให้ความช่วยเหลือตัดสินใจไม่ว่าในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน
9. มีชีวิตชีวาในการสอนและสนุกสนานในการสอน

รอมไมน์ (Romine, 1978) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างดีขึ้น โดยการสำรวจความคิดเห็นจากอาจารย์คณะต่าง ๆ จำนวน 268 คน ของมหาวิทยาลัยโตโลราโด และนักศึกษาคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน จำนวน 268 คน ผลปรากฏว่าบรรยากาศการสอนที่ดีจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพที่ล่าช้ามี 40 ข้อ แบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น เป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความกระตือรือร้น สนใจวิชาที่ตนสอน
2. ด้านการจัดและเตรียมการสอน เช่น เตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียน ได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการสอน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ

แอลลาร์ด (Allard, 1979) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการสอนของครู ที่มีผลต่อการเรียนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียน โดยอิทธิพลเกี่ยวกับเพศ และการร่วมมือของนักเรียน" จากการใช้แบบวัดวิเคราะห์พฤติกรรมของครูเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูดังต่อไปนี้คือ พฤติกรรมการให้กำลังใจ และสนับสนุนนักเรียน การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน การตอบคำถามของนักเรียน การบรรยาย การให้คำแนะนำ และแนะแนว ให้ความรักความยุติธรรมโดยใช้ การแสดงความคิดเห็น และการสังเกตจากนักเรียน จำนวน 343 คน (นักเรียนชาย 174 คน) นักเรียนหญิง 169 คน) ครูผู้สอน 5 คน จากผลการวิจัยพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้การบรรยาย ถึงร้อยละ 60 นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความเห็นต่างกันในเรื่องพฤติกรรมเกี่ยวกับการให้ การบรรยายของครู การยกย่องชมเชย และให้กำลังใจ และการให้คำแนะนำ และแนะแนว และพบว่าเพศไม่มีผลต่อการให้ความร่วมมือของนักเรียนในชั้นเรียน

คามิล (Khamis, 1982) ได้วิจัยเรื่อง "การปรับปรุงพฤติกรรมการสอนที่เป็นจริง และการสอนในอุดมคติ" กับการปรับปรุงการสอนของนักศึกษาครูปีสุดท้าย" ความมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อพัฒนา และทดสอบคุณภาพของนักศึกษาครูในการสอน โดยสังเกตความสามารถในการสอนที่แท้จริง และเปรียบเทียบกับการสอนในความคิดเห็น โดยแบ่งกลุ่มนักศึกษาครูออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูอาจารย์ และอาจารย์นิเทศก์การสอน พบว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการสอนเป็นที่น่าสนใจมากกว่ากลุ่มควบคุมเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปในการสอน บุคลิกภาพ และเชื่อมั่นในตนเองดีกว่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย